

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2014-0351

Klageren: XX på vegne af YY
2765 Smørum

Indklagede: Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S
CVRnummer: 21 26 38 34

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. grundet rejse uden Ungdomskort, da dette var blevet stjålet tidligere på aftenen, samt rykkergebyr på 100 kr.

**Ankenævnets
sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Stefan Krehbiel
Asta Ostrowski
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 23. november 2014

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 4. december 2014

Sagens omstændigheder:

Klagerens søn rejste natten til den 1. november 2014 med metroen. Han havde tidligere på aftenen i forbindelse med en fest på et gymnasium fået stjålet sin jakke og rygsæk indeholdende hans Ungdomskort. Ved kontrollen i metroen klokken 04.34 kunne han derfor ikke fremvise sit Ungdomskort, hvorfor han blev pålagt en kontrolafgift på 750 kr. Han nægtede imidlertid at modtage kontrolafgiften/girokortet.

På kontrolafgiften har stewarden i feltet "*CitizenRefusedToAcceptGiroCard*" skrevet "*True*". Stewarden har yderligere noteret, "*pax blev billetteret og havde ingen billet. Fremviste studiekort som jeg brugte som id. Pax begyndte at sige jeg ikke måtte tage foto af det og også at det var hans tvillingbror på billedet. Billedet lignede rigtig godt og jeg forsatte afgift. Se extra.*"

Da klagerens søn ikke betalte kontrolafgiften inden betalingsfristen udløb eller fremsatte indsigelser, sendte Metro Service en betalingspåmindelse med et rykkergebyr og et girokort på i alt 850 kr. til ham den 20. november 2014.

Den 23. november 2014 anmodede klageren Metro Service om annullering af kontrolafgiften og anførte følgende:

”
Min søns Ungdomskort var blevet stjålet i aften/nattens løb.
Da vi har betalt for kortet også fremadrettet, er rejsen betalt
og skal ikke betales igen som bøde.
Bøden er på 850,- og har nr. 00 ”

Den 28. november 2014 fastholdt Metro Service kontrolafgiften med henvisning til selvbetjeningsprincippet, samt at anke- og betalingsfristen på 14 dage var overskredet.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og har til støtte herfor gjort følgende gældende:

”Min søn kunne ikke vise sit gyldige ungdomskort, da det var blevet stjålet i toget. Vi ønsker ikke at betale kontrolafgiften, da han var uvidende om, at rejsekortet var blevet stjålet på rejsen. Derudover blev der ikke gjort [ham] bekendt, at han skulle anke inden 14 dage. Bøden kom først med posten d. 20.11 2014, hvilket gør, at vi ikke har haft mulighed for at anke inden for 14 dage. [Han] har rejst i god tro om at have sit rejsekort på sig.”

Og

”Jeg vedholder min klage over bøden til min søn.
Han blev bestjålet og har handlet i god tro om, at han havde sit Ungdomskort med sig i toget. Han havde betalt for rejsen også uger frem, via sit Ungdomskort, og det blev stjålet fra ham.
At han ikke modtog bøden i toget, kan efter min overbevisning ikke udløse en bøde i sig selv.
Dagen efter bestilte jeg et erstatningskort og indgav en politianmeldelse af tyveriet til Nordsjællands Politi.”

Klageren har for ankenævnet fremlagt kopi af politianmeldelse, hvorpå gerningsstedet er anført som garderoben i et navngivet gymnasium, gerningstidspunktet mellem den 31. oktober kl. 20:30 – 1. november 2014 kl. 01:00 og de stjålne effekter som pung, telefon, rygsæk og jakke.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte gjort gældende,

at Metroen, i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsregionen, kører efter et selvbetjeningsystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sørge for gyldig billet eller kort, som kan forevises på forlangende,

at det i tilfælde, hvor der ikke på forlangende kan fremvises gyldig rejsehjemmel, må accepteres at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør kr. 750,-. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningsystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsregionen. Dette fremgår også af folderen Metroens Rejseregler, som er tilgængelig på deres hjemmeside www.m.dk. Herudover er informationen tilgængelig på stationernes info-tavler.

at en kontrolafgift udleveres i form af et girokort, hvoraf informationer om betalings- og ankefrist fremgår,

at stewarden i den konkrete situation har sat flueben i ”**Nægtede at modtage girokort**”, hvilket skal noteres i de tilfælde, hvor passageren af den ene eller anden årsag ikke får girokortet (kon-

trolafgiften med sig). Når en passager ikke vil modtage kontrolafgiften, men bevidst vælger at gå, eftersendes dette girokort ikke, og første henvendelse fra Metro Service vil således være i form af en Betalingspåmindelse 1,

at passageren ved at nægte at modtage kontrolafgiften afskærer sig selv fra at få informationerne om anke- og betalingsfrist,

at de anser kontrolafgiften udstedt på korrekt grundlag, idet der ikke på forlangende kunne forevises gyldig rejsehjemmel, hvorfor de fastholder kontrolafgiftens beløb tillige med det tilskrevne rykkergebyr – i alt kr. 850,-,

at klageren anfører, at hun dagen efter bestilte et erstatningskort, hvilket ikke kan bekræftes af DSB – der blev forsøgt bestilt erstatningskort samme dag, men denne levering blev afvist, og DSB oplyser, at de ikke er blevet kontaktet i relation til denne afvisning,

at Metro Service ikke har mulighed for efterfølgende at vurdere, om der er tale om en bevidst eller ubevidst handling, når en passager ikke kan forevise gyldig rejsehjemmel og derfor får udstedt en kontrolafgift - og idet de ønsker at behandle alle passagerer ens, forholder de sig derfor alene til det faktum, at det er kundens eget ansvar – inden påstigning i metroen - selv at sikre sig gyldig rejsehjemmel, som kan forevises på forlangende. Dette gælder også i situationer, hvor der er tale om turister, teenagere etc.,

at klageren først henvender sig efter ankefristens udløb – efter Metro Service har fremsendt Betalingspåmindelse 1 – hvilket er årsagen til at kontrolafgiften oprindeligt blev fastholdt. Kontrolafgiften er udstedt den 1. november 2014, og klagers henvendelse indgår via deres hjemmeside 23. november 2014,

at de har noteret sig, at det af politianmeldelsen fremgår, at gerningstidspunktet ligger imellem den 31. oktober 2014 kl. 20:30 og den 1. november 2014 kl. 01:00, samt at gerningsstedet er [gymnasie]. Klager oplyser i klageskemaet til ankenævnet, at Ungdomskortet var blevet stjålet i toget, og at hendes søn derfor ikke var bekendt med, at kortet var væk, da det var blevet stjålet på rejsen,

samt at gerningstidspunktet ligger på et tidspunkt mellem den 31. oktober 2014 kl. 20:30 og 1. november 2014 kl. 01:00 i [xx-by], og at kontrolafgiften er udstedt den 1. november 2014 kl. 04:34 på strækningen mellem Flintholm station og Vanløse station.

SEKRETARIATETS BEMÆRKNINGER:

Sekretariatet har anmodede Metro Service om indhentning af oplysninger vedrørende klagerens søns Ungdomskort. Metro Service har svaret følgende:

”DSB Ungdomskort oplyser, at det oprindelige Ungdomskort var gyldigt fra den 15. august 2014 til den 12. november 2014.

DSB har registeret, at der den 1. november 2014 bliver forsøgt en bestilling af et nyt Ungdomskort, men denne bestilling afvises i systemet, formentlig fordi Ungdomskortet har en udløbsdato der er mindre end 18 dage fra henvendelsestidspunktet.

DSB oplyser, at klager eller klagers søn i forbindelse med afvisningen ikke har været i kontakt med DSB Ungdomskort, hverken telefonisk eller skriftligt."

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

Ifølge § 2, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 969 af 08. oktober 2009 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 23 fremgår det, at transportministeren fastsætter regler om jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort).

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 1132 om kontrolafgifter af 08. september 2010, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Fra de fælles rejseregler for Hovedstadsområdet:

"2.5 Kontrol af rejsehjemmel

Gyldig rejsehjemmel skal kunne vises frem for kontrolpersonalet under hele rejsen, ved udstigning, i metroen indtil metroens område forlades, og i S-tog og lokalbanetog indtil perronen forlades.

DSB tilbyder for nogle billettyper køb af Print-Selv billet. Print-Selv billet på papir eller skærm skal sammen med det valgte ID vises ved billetkontrol. Hvis billetten vises på skærm, skal skærmen være så stor, at billetten i sin helhed umiddelbart kan aflæses, og billetens stregkode scannes.

Det er kundens ansvar, at alle oplysninger i mobilprodukter kan vises til kontrolpersonalet, f.eks. ved at der kan scrolles eller bladres efter behov eller ved at give telefonen til kontrolpersonalet. Mobilproduktets gyldighed skal kunne verificeres ved at kontrolpersonalet sender en kontrolbesked eller foretager kontrolopringning til det telefonnummer, hvortil mobilproduktet er bestilt.

Kan gyldig rejsehjemmel ikke fremvises på forlangende, vil en efterfølgende visning ikke blive accepteret, jf. dog pkt. 2.6 om rejse uden periodekort.

Politiet kan medvirke eller tilkaldes under kontrollen, hvis kontrolpersonalet skønner det nødvendigt.

2.6 Kontrolafgift

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder korrekt ind-checket rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift. Det gælder også, hvis kunden har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, og denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker.

Som kunde uden gyldig rejsehjemmel betragtes også kunder, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsetidsbegrænsninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages). Kunder, der rejser på andres personlige kort eller med en anden kundetype, end kunden er berettiget til, rejser også uden gyldig rejsehjemmel. Kontrolafgiften udgør 750 kr. for voksne og 375 kr. for børn og hunde. For cykler er afgiften 100 kr.

Kontrolafgifter til DSB Øresund kan også betales i SEK og udgør da 1.000 SEK (voksne), 450 SEK (børn og hunde) og 150 SEK (cykler).

Kontrolafgiften udgør i ovennævnte tilfælde rejsehjemmel til en uafbrudt rejse til den station på strækningen, som kunden oplyser, og kun med det selskab der har udstedt afgiften. I busser udgør kontrolafgiften rejsehjemmel til bussens endestation.

Kunder, som ikke har checket rejsekort ind ved skift af transportmiddel, rejser også uden gyldig rejsehjemmel. I denne situation udgør kontrolafgiften 50 kr.

Kunden skal legitimere sig ved kørekort eller andet retsgyldigt dokument med foto og kvittere for modtagelse af kontrolafgift, hvoraf fremgår navn, adresse, fødselsdato og underskrift. Der kan foretages opslag i CPR-registeret til identifikation eller kontrol af kundens oplysninger. Kunden skal ved sin underskrift bekræfte rigtigheden af de angivne oplysninger.

Selskaberne kan nedsætte kontrolafgiften til 125 kr. mod samtidig betaling af den ordinære billetpris, hvis særlige forhold gør sig gældende.

Kunder, der har et gyldigt personligt periodekort, men ikke kan forevise det ved kontrol, kan hos Movia, Lokalbaneln, Regionstog, Metro og DSB Øresund få kontrolafgiften nedsat til 125 kr., såfremt kopi af periodekortet fremsendes til kundecenteret hos det selskab, som har udstedt kontrolafgiften senest 14 dage efter kontrolafgiftens udstedelse. Hos Lokalbaneln kan periodekortet også forevises i et betjent billetsalg.

Kunder, der hos DSB er tilmeldt "Glem-t-kort" ordningen og ved kontrol i DSB-tog ikke kan forevise deres periodekort, kan ved at identificere sig med CPR-nummer, 2 gange pr. løbende år rejse i periodekortets gyldighedsområde uden at betale kontrolafgift.

Selskaberne kan ændre størrelsen af kontrolafgifter og ekspeditionsgebyrer.

Selskaberne kan opkræve gebyr for at sende betalingspåmindelser. Betales gælden ikke efter en eller flere rykkere, overdrages fordringen til inddrivelse via SKAT. Ved overtagelse af gælden beregner SKAT sig et gebyr, der tillægges gælden.

Enhver indbetaling på kontrolafgiften anvendes først til dækning af eventuelle påløbne, ikke-betalte renter og gebyrer og dernæst til afdrag på selve hovedstolen."

Det følger af bekendtgørelse om lov om renter ved forsinket betaling § 9 b, at for rykkerskrivelser vedrørende fordringer kan fordringshaveren kræve et gebyr, jf. stk. 2, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund (rykkergebyr). Fordringshaveren kan endvidere kræve et gebyr, jf. stk. 3, for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund (inkassogebyr). Stk. 2. Der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. inkl. moms for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse.

Den konkrete sag:

Således som sagen foreligger oplyst, lægger ankenævnet til grund, at tyveriet af klagerens søns rygsæk med indhold – herunder Ungdomskort og jakke - fandt sted på det oplyste gymnasium i tidrummet 20.30-01.00. Tyveriet skete således ikke i metroen, som klageren oprindeligt gjorde gældende. Det lægges videre til grund, at klagerens søn steg om bord på metroen velvidende, at han ikke var i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

Han kunne ved kontrollen den 1. november 2014 klokken 04.34 således ikke forevise gyldig rejsehjemmel, og kontrolafgiften blev derfor pålagt med rette.

Det kan ikke føre til andet resultat, at klagerens søn ifølge oplysningerne fra DSB havde betalt for et ungdomskort, som på var gyldigt på kontroltidspunktet. Det fremgår af de fælles rejseregler for Hovedstadsområdet, at gyldig rejsehjemmel skal kunne forevises for kontrolpersonalet under hele rejsen.

Stewarden har i notefeltet på kontrolafgiften noteret, at klagerens søn ikke ville modtage det girokort, som udleveres som kontrolafgift. Herefter beroede det på sønnens eget forhold, at han ikke var bekendt med indsigelses- og betalingsfristen på 14-dage, som fremgår af kontrolafgiften/girokortet.

Da klagerens søn ikke inden udløbet af denne frist betalte kontrolafgiften eller fremsatte indsigelser, var Metro Service berettiget til i medfør af lov om renter ved forsinket betaling at sende klagerens søn en betalingspåmindelse med et rykkergebyr på 100 kr. den 20. november 2014.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S er berettiget til at opretholde kravet om klagerens søns betaling af kontrolafgiften på 750 kr. samt et rykkergebyr på 100 kr., i alt 850 kr. Beløbet skal klagerens søn betale inden 30 dage jf. ankenævnets vedtægters § 15.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 23. juni 2015

Tine Vuust
Nævnensformand